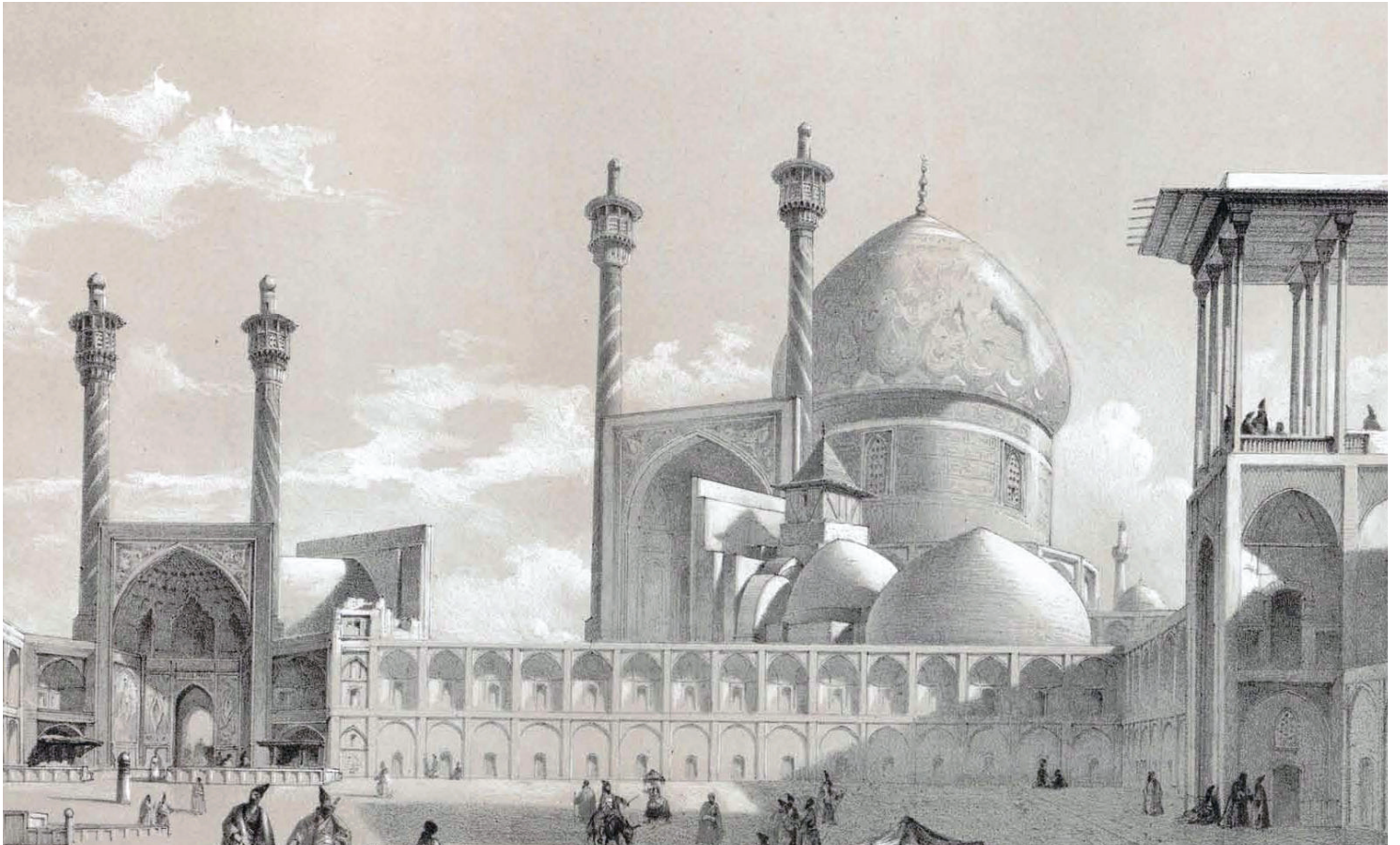




İRAN COĞRAFYASINDA MEZHEBÎ YAPI VE TOPLUMSAL DİNAMİKLER SEMPOZYUMU & İSLAM MEZHEPLERİ TARİHİ ANABİLİM DALI 10. KOORDİNASYON TOPLANTISI

25-27 EYLÜL 2026 / BURSA

SEMPOZYUM PROGRAMI



Kayıt 09.00-09.30

AÇILIŞ KONUŞMALARI 9.30-10.00

Doç. Dr. Mehmet ŞANVER

Bursa Uludağ Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dekan Yardımcısı

Doç. Dr. Mehmet ÇELENK

Sempozyum Düzenleme Kurulu Başkanı

I. Oturum (25 Eylül 2026 Cuma)

Erken Dönemde Mezhebî Oluşumlar ve Toplumsal Yapı

Oturum Başkanı: Prof. Dr. Hanifi ŞAHİN

Prof. Dr. Hanifi ŞAHİN (10.00-10.15)

(Atatürk Üniversitesi, İlahiyat Fakültesi, İslam Mezhepleri Tarihi Anabilim Dalı)

Akışkan Kimlikler, Değişen Sınırlar: İlhanlılar Döneminde Dinî ve Mezhebî Aidiyetleri Tespit Etmenin Metodolojik Zorluğu

Doç. Dr. Abdullah Ömer YAVUZ (10.15-10.30)

(Erciyes Üniversitesi, İlahiyat Fakültesi, İslam Mezhepleri Tarihi Anabilim Dalı)

İlhanlılar Döneminde Eş'arî Geleneğinin Tarihîsel Gelişimi

Hatice Fulya GÖKDEMİR (10.30-10.45)

(Marmara Üniversitesi, İlahiyat Fakültesi, İslam Mezhepleri Tarihi Anabilim Dalı Doktora Öğrencisi)

İlhanlı Sarayında Mezhepsel Dinamikler: Allâme el-Hillî'nin Başlattığı İmâmiyye-Eş'ariyye Polemiği

Arş. Gör. Mehmet Ferhat İLHAN (10.45-11.00)

(Ankara Üniversitesi, İlahiyat Fakültesi, İslam Mezhepleri Tarihi Anabilim Dalı)

İlhanlı Sultanı Olcaytu'nun Şiiliğe Geçiş Sürecinde Şii Ulemanın Rolü

Soru-Cevap 11.00-11.30

Öğle Yemeği ve Cuma Namazı 11.30-13.45

II. Oturum (25 Eylül 2026 Cuma)

Mezhepsel Yapının Kurumsallaşması

Oturum Başkanı: Prof. Dr. Sayın DALKIRAN

Doç. Dr. Mehmet ÇELENK (14.00-14.15)

(Bursa Uludağ Üniversitesi, İlahiyat Fakültesi, İslam Mezhepleri Tarihi Anabilim Dalı)

Safevî Devletinin Teşekkülünde Meşruiyet Arayışı ve Temel Krizler

Prof. Dr. Ahmet TAŞĞIN (14.15-14.30)

(Hacı Bayram Veli Üniversitesi İlahiyat Fakültesi, Din Sosyolojisi Anabilim Dalı)

Tarikattan Şeriata Tekkeden Saraya Erdebil Tekkesinin Siyasi ve Mezhebî Dönüşümü

Dr. Öğr. Üyesi Nuran UÇOK (14.30-14.45)

(Ankara Üniversitesi, İlahiyat Fakültesi İslam Mezhepleri Tarihi Anabilim Dalı)

Hûzistan'ın İslam Öncesi Dinî Mirası Bağlamında İslam Mezhepleri Tarihindeki Konumu

Soru-Cevap (14.45-15.15)

Ara (15.15-16.00)

III. Oturum (25 Eylül Cuma)

Molla Fenari Salonu

Şîî Halk Dindarlığı, Merasimler ve Kimlik İnşası

Oturum Başkanı: Prof. Dr. Doğan KAPLAN

Doç. Dr. Fatih TOPALOĞLU (16.00-16.15)

(Pamukkale Üniversitesi, İlahiyat Fakültesi, Kelam ve İslam Mezhepleri Tarihi Anabilim Dalı)

Büveyhîlerin Şîî Siyasetinin Şîî Ritüellerinin Oluşumuna Etkileri

Dr. Arş. Gör. Zeynep Sena KAYNAMAZOĞLU (16.15-16.30)

(Bursa Uludağ Üniversitesi, İlahiyat Fakültesi, İslam Mezhepleri Tarihi Anabilim Dalı)

Âşûrâ Merasimlerine Yeni Bir Bakış: İmam Hüseyin'in ve Diğer Kerbelâ Kahramanlarının Matemlerdeki Rolü Üzerine Bir Değerlendirme

Doç. Dr. Mehdi FARAJI (16.30-16.45)

(Tebriiz Üniversitesi, Hukuk ve Sosyal Bilimler Fakültesi, Tarih Bölümü)

Kaçar Nâsîreddin Şah ve Kamusal Alanda Dinî Merasimlerin Düzenlenmesi: İktidarın Halka Yakın Bir Yüzünü Sunmanın Yeni Bir Yöntemi

Dr. Öğr. Üyesi Metin AVCI (16.45-17.00)

(Eskişehir Osmangazi Üniversitesi, İlahiyat Fakültesi, İslam Mezhepleri Tarihi Anabilim Dalı)

İran'ın Amerika ve İsrail Gerilimi Bağlamında Noha ve Meddahlık Geleneğinin Sosyopolitik İşlevi: Hüseyin Sotoodeh ve Çağdaş İranlı Meddahlar Örneği

Soru-Cevap 17.00-17.30

III. Oturum (25 Eylül Cuma)

Fuat Sezgin Salonu

Şîî Halk Dindarlığı, Merasimler ve Kimlik İnşası

Oturum Başkanı: Prof. Dr. Mehmet DALKILIÇ

Arş. Gör. Mehmet GÖKARAN (16.00-16.15)

(Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, İlahiyat Fakültesi, İslam Mezhepleri Tarihi Anabilim Dalı)

Ehl-i Hak (Yârsânîlik) İnancında Teolojik Doktrin: İlâhî Tecelli ve Ruhun Tekâmül Yolculuğu

Arş. Gör. Mehmet Mustafa BUĞCU (16.15-16.30)

(Marmara Üniversitesi, İlahiyat Fakültesi, İslam Mezhepleri Tarihi Anabilim Dalı)

Büveyhîler Dönemi İslam Coğrafyasında Şîî Kimliğinin Kamusal İnşası: Aşûre ve Gadîr-i Hum Merasimleri

Arş. Gör. Lokman TOKDEMİR (16.30-16.45)

(Dicle Üniversitesi, İlahiyat Fakültesi, İslam Mezhepleri Tarihi Anabilim Dalı)

IV./X. Yüzyılda İran Coğrafyasında Mezhebî Çeşitlilik ve Dağılım: İslam Coğrafyacılarının Verileri Işığında Bir İnceleme

Arş. Gör. Elvira TAGAEVA (16.45-17.00)

(Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, İslam Mezhepleri Bilim Dalında Doktora Öğrencisi)

Şîî Siyasal Kimliğinin İnşasında Teberri: Büveyhîler, İlhanlılar ve Safevîler Örneği

Soru-Cevap (17.00 -17.30)

Akşam Yemeği ve Sosyal Program 18.00-22.30

IV. Oturum (26 Eylül Cumartesi)

Molla Fenari Salonu

1979 İran İslam Devrimi ve Toplumsal Dönüşüm

Oturum Başkanı: Prof. Dr. Ali AVCU

Dr. Öğr. Üyesi Abdylkader DURGUTİ (10.00-10.15)

(Priştine İslami Araştırmalar Fakültesi)

İran İslam Devrimi Sonrası Balkanlar'da Kültürel Faaliyetler ve Mezhebî Söylem

Dr. Öğr. Üyesi Halil OCAK (10.15-10.30)

(Dokuz Eylül Üniversitesi, İlahiyat Fakültesi, İslam Mezhepleri Tarihi Anabilim Dalı)

Türkiye Aleviliği Üzerine İran Merkezli Bir Dezenformasyon Denemesi: el-Mustafa Yayınları Örneği

Dr. Arş. Gör. Muhammed Usame KARADENİZ (10.30-10.45)

(Aydın Adnan Menderes Üniversitesi, İlahiyat Fakültesi, İslam Mezhepleri Tarihi Anabilim Dalı)

İran'ın Devrim İhracı Politikasının Türkiye'deki İslâmcı Kesim Üzerindeki Etkileri

Soru-Cevap 10.45-11.15

IV. Oturum (26 Eylül Cumartesi)

Fuat Sezgin Salonu

1979 İran İslam Devrimi ve Toplumsal Dönüşüm

Oturum Başkanı: Prof. Dr. Halil İbrahim BULUT

Dr. Öğr. Üyesi Faruk MERGEN (10.00-10.15)

(İstanbul Üniversitesi, İlahiyat Fakültesi, İslam Mezhepleri Tarihi Anabilim Dalı)

İran'ın Suriye İç Savaşındaki Vekil Güç Stratejisi: Afgan ve Pakistanlı Şiîlerin ve Mültecilerin Dinî ve Ekonomik Motivasyonları

Dr. Osman BİLEN (10.15-10.30)

(Şirnak Üniversitesi, İlahiyat Fakültesi, İslam Mezhepleri Tarihi Anabilim Dalı Doktora Mezunu)

(Millî Eğitim Bakanlığı)

Çağdaş Şiîlikte Dinî Otorite ve Siyaset: Ali es-Sistânî ve Ali Hâmeneî Üzerine Karşılaştırmalı Bir İnceleme

Bayram KEKLİK (10.30-10.45)

(Bursa Uludağ Üniversitesi, İlahiyat Fakültesi, İslam Mezhepleri Tarihi Anabilim Dalı Doktora Öğrencisi)

İran'ın Mezhepleri Yakınlaştırma Çabalarının Bir Ürünü Olarak "El Mecmâu'l Âlemî li't-Takrîb Beyne'l-Mezâhibi'l-İslâmiyye" Kurumu

Soru-Cevap 10.45-11.15

Ara 11.15-11.30

V. Oturum (26 Eylül Cumartesi)

Fuat Sezgin Salonu

Dini Otorite ve Toplum

Oturum Başkanı: Prof. Dr. Cemil HAKYEMEZ

Dr. Öğr. Üyesi Murat CELEP (11.30-11.45)

(Millî Savunma Üniversitesi, Kara Harp Okulu, Uluslararası İlişkiler Bölümü/Bölgesel Çalışmalar Anabilim Dalı)

İttifak ve İhtilaf Döngüsü Bağlamında Pehlevî Hanedanı Dönemi Devlet-Ulema İlişkileri

Dr. Masoud SADR MOHAMMADİ (11.45-12.00)

(Hacettepe Üniversitesi, Edebiyat Fakültesi, Tarih Bölümü Doktora Mezunu)

Pehlevî Döneminde Kum İlim Havzasında Sosyal ve Siyasal Dönüşümler (1925-1979)

Doç. Dr. Halide Rumeysa KÜÇÜKÖNER (12.00-12.15)

(Dicle Üniversitesi, İlahiyat Fakültesi, İslam Mezhepleri Tarihi Anabilim Dalı)

Velâyet-i Fakîh ve Mercîiyyetin Amerikan Şiî Diasporasında Temsili: Shia Muslim Council Örneği

Prof. Dr. Cemil HAKYEMEZ (12.15-12.30)

(Trabzon Üniversitesi, İlahiyat Fakültesi, İslam Mezhepleri Tarihi Anabilim Dalı)

Mücteba Hamaney ve Yeni Rehberlik Tartışmaları

Soru-Cevap 12.30-13.00

V. Oturum (26 Eylül Cumartesi)

Molla Fenari Salonu

Dini Otorite ve Toplum

Oturum Başkanı: Prof. Dr. Ahmet BAĞLIOĞLU

Arş. Gör. Mehmet Vehbi YAVUZ (11.30-11.45)

(Yalova Üniversitesi, İlahiyat Fakültesi, İslam Mezhepleri Tarihi Anabilim Dalı)

Meşrutiyet Sonrası İran'da Şiî Düşüncede Islah ve Reform Çabaları: Sengelecî, Hakemîzâde ve Kesrevî

Doç. Dr. Asiye TİĞLİ (11.45-12.00)

(Bursa Uludağ Üniversitesi, İlahiyat Fakültesi, İslam Mezhepleri Tarihi Anabilim Dalı)

Modern Dönemde İran'da Ulema Sınıfının Şiîlik Sorgulaması ve Kur'an Merkezli Islahatçılık

Dr. Arş. Gör. Mustafa YÜCE (12.00-12.15)

(Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi, İlahiyat Fakültesi, İslam Mezhepleri Tarihi Anabilim Dalı)

Humeynî'de Vahdetin Sınırları

Dr. Yalçın YONCALIK (12.15-12.30)

(İstanbul Üniversitesi, İlahiyat Fakültesi, İslam Mezhepleri Tarihi Anabilim Dalı Doktora Mezunu)

Çağdaş İran Şiîliğinde Felsefe Karşıtlığı ve Yeni Ahbârilik Tartışmaları: Mirza İsfahânî'nin Din Yorumu Üzerine Bir İnceleme

Soru-Cevap 12.30-13.00

Öğle Yemeği 13.00-14.00



İSLAM MEZHEPLERİ TARİHİ ANABİLİM DALI 10. KOORDİNASYON TOPLANTISI

**26 EYLÜL CUMARTESİ
(14.00-17.30)**

OTURUM BAŞKANI

PROF. DR. SÖNMEZ KUTLU

KONUŞMACILAR

**Prof. Dr. Ahmet AK
Prof. Dr. Mehmet Saffet SARIKAYA
Prof. Dr. Mehmet Ali BÜYÜKKARA
Prof. Dr. Mehmet ÜMİT
Prof. Dr. Mehmet Zeki İŞCAN
Prof. Dr. Mehmet KALAYCI**

**(Bu oturum öncelikli olarak İslam Mezhepleri Tarihi Anabilim Dalı
öğretim üyeleri ve öğrencilerine yöneliktir.)**

Akşam Yemeği ve Sosyal Program 18.00-22.30

SOSYAL GEZİ PROGRAMI (27 EYLÜL PAZAR)

09.30-13.30 Bursa Kültür Gezisi

14.00 Öğle Yemeği

*Destekleri ve katkıları için
Bursa Uludağ Üniversitesi Sağlık Spor ve Kültür Daire Başkanlığına;
Bursa Uludağ Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dekanlığına;
Bursa Uludağ Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Vakfına;
Bursa Büyükşehir Belediyesine; Nilüfer Belediyesine; Osmangazi Belediyesine;
Örnek Yemek Sanayi'ye ve Yafa Holding'e şükranlarımızı sunarız.*